

HOË PATOGENISITEIT (H5N1) INFLUENSA IN DIE WES-KAAP

Gereelde vrae

1. Watter stam van Aviaire Influenza veroorsaak die dood van die seevoëls?

Daar word aanvaar dat die stam dieselfde klade 2.3.4.4 H5N1-stam is wat sedert April vanjaar in Suid-Afrika voorkom. Toetse om te bevestig is nog aan die gang. Die kladenommer word gebruik om dit te onderskei van 'n ander H5N1-stam wat sedert 1997 elders in die wêreld gevind is.

2. Waar het die virus ontstaan?

Eurasië. Die H5N8 "grootouer" is in 2016 in Rusland gevind en hierdie H5N1-stam het ontwikkel uit daardie een en ander lae patogenisiteit virusse.

3. Is dit 'n nuwe virus?

Ja, dit is vir die eerste keer in 2020 in Europa opgespoor, hoewel dit nou verwant is aan KI-virusse wat die afgelope vyf jaar of so bestaan.

4. Hoe versprei die virus en hoe vinnig?

Die virus is teenwoordig in ontlasting en in die vloeistowwe in die mond en neus van besmette voëls, sowel as in die weefsel van dooie voëls. Dit word versprei deur direkte kontak met hierdie vloeistowwe en weefsels, en in aërosols (nies). Dit kan ook op besmette voorwerpe (voertuigbande, skoene, klere) vervoer word.

Ons weet nie hoe vinnig die virus in wilde voëls versprei nie. Dit verskil waarskynlik tussen spesies en is 'n baie komplekse vraag om te ondersoek. Dit kan alle hoenders in 'n hok binne een tot twee weke doodmaak, as dit toegelaat word om te versprei, maar die toestande is baie anders in die natuur.

5. Watter voëlspesies is aangetas?

In die Wes-Kaap is die volgende gevalle in die laboratorium bevestig:

Huishoudelike hoenders, kalkoene, ganse en volstruise	Kaapse kormorante
Kaapse gannets	Witborsaalscholwers
Afrika heilige ibis	Afrika pikkewyn
Kelp meeu	Hartlaub se meeu
Groot wit pelikaan	Egiptiese gans
Spur-vlerk-gans	Blou kraanvoël
Geelbek-eend	Afrika visarend
Bruin skua	

6. Is enige van die voëlspesies op die bedreigde lys?

Afrika pikkewyne, Kaapse aalscholwers, Kaapse gannets
Bankaalscholwers lyk soortgelyk aan Kaapse kormorante en is baie skaars (slegs 5000 oor) so die siekte kon in hierdie spesie misgekyk word.

7. Hoe bekamp jy die verspreiding van die virus?

By wilde voëls is die enigste maatreeël om die hoeveelheid virus in die omgewing te probeer verminder deur karkasse weg te gooi en siek voëls te verwyder en dood te maak.

8. Hoeveel voëls het reeds gevrek weens die virus?

Op 12 Oktober 2022 is net meer as 15 000 voëls as siek of dood getel, langs die Wes-Kaapse kuslyn,

meestal Kaapse kormorante. Ons het geen manier om te weet hoeveel voëls op see of op strande gesterf het waarvan mense onbewus was en dus nie aangemeld is nie.

9. Wat sal dit op lang termyn vir die spesie beteken?

Dit is nog te vroeg om te sê, maar aangesien die Suid-Afrikaanse Kaapse kormorant-broeibevolking op 100 000 voëls geraam was en ongeveer 15% gevrek het weens die virus, sal dit na verwagting baie skadelik wees.

10. Maak hierdie virus net wilde seevoëls dood of is pluimvee (plaasdiere) ook in gevaar?

Ja, mak pluimvee is in gevaar en dit is waarskynlik meer patogenies vir hoenders. Drie-en-twintig pluimvee- en volstruisplase is in 2022 in die Wes-Kaap geraak en 60 in Suid-Afrika.

11. Is daar 'n gevaar dat die virus na die menslike bevolking of na ander diere sal versprei, bv. robbe en honde?

Daar is 'n klein kans dat individuele soogdiere besmet kan word (hoewel die diere nie noodwendig siek word nie). Mense word dus gevra om nie aan karkasse te raak nie en om handskoene en maskers te dra indien hul wel sulke diere moet hanteer, maar dit word nie as 'n dreigende gevaar beskou nie. Geen voëlgriep het, volgens wat bekend is, die vermoë om tussen mense te versprei nie.

KONTAKBESONDERHEDE:

TITEL	KONTAK NR	E-POS	ADRES
Staatsveearts: George	044-803-3771/0	SVGeorge@ westerncape.gov.za	4 Varing Avenue, George
Staatsveearts: Boland	021-808-5028/ 5253	SVBoland@ westerncape.gov.za	Western Cape Department of Agriculture building, Muldersvlei road, Elsenburg
Staatsveearts: Swellendam	021-808-5059/ 028-425-4850	DOA.svswellendam@ westerncape.gov.za	67 Voortrekker St, Swellendam
Staatsveearts: Beaufort West	023-414-9220/1	DOA.svbeaufortwest@ westerncape.gov.za	Blyth St, Beaufort West
Staatsveearts: Vredendal	027-201-3514/-0	DOA.svvredendal@ westerncape.gov.za	Cnr Matzikama and Noord St. Vredendal
Staatsveearts: Malmesbury	022-433-8915/0	DOA.svmalmesbury@ westerncape.gov.za	Cnr Spoorweg and Munisipale St, Malmesbury
Staatsveearts: Oudtshoorn	044-203-9443/5	DOA.svoudtshoorn@ westerncape.gov.za	43 Van Der Riet St, Oudtshoorn
Staatsveearts: Worcester	021-808-5052	DOA.svworcester@ westerncape.gov.za	30 Van Arckel St, Worcester